

ژن وهک ئامراز

زنان و دولت

(به ویژه در جهان سومی ها)

نهرده لانی سوله یمانی

بواری مادیاته وه له وه زعیه تیکی باشدا نین له نینترنت و توپه کۆمه لایه تیبه کان به کاریان دپین و ههروهه وه کۆبوکه له یهک له زۆر شوینانیتر.

له م سهرده مه دا یه کئ له سهره کیتین بنه ماکانی کۆمه لگه مه ده نیبه کان مافی یه کسان بۆ هه موو خه لکی ولاته و مافی ژن یه کئ له نهم مافانه یه که پیوسته ریزی ئی بگیرد ریت و ههروهه شپوهی پروبه پروبوونه وهی حکومت

له باره ی مافی سیاسی و کۆمه لایه تی ژنان کاریگه ریه یه کی زۆر له سهر ولات بۆ پیشکه وتوو بوون یان دواکه وتوو بوون داده نئ: به شپوه یه که به شداری سیاسی و کۆمه لایه تی ژنان له نیو بچووک ده که نه وه.

پنجهم: ژن بوی نیه وه کۆبو مرؤف ژانیکی تابه تی هه بیته و زۆر نازادی به هوی ژن بوونیوه لپ ده سیریت.

هه ره نه ده توژی گۆرانکاری له هیندئ شویتی نهم کۆمه لگانه دا کراوه که ئیجازه به ژن ده دریت بخوینیت و بیته به ماموستا و کارمه ند و موهه ندیس و له و ئاستانه دا، ههروهه بۆ

هاوسه رگیریش له زۆر شویندا خوین هاوسه ره کاریان هه لده بیژن. نهم شتانه له زۆر شویتی کۆمه لگای ئێران ده بیتریت. به لآم نه گه ره باسی

کۆمه لگای ئێران به عام بکه یین. ژن به چاوی زه عیف و ناته وان سه بر ده کرت. ههروهه کاربه ده ستان و یاسا و دامه زراوه کانی حکومت

ئیجازه به ژن - که نیوه ی کۆمه لگا پیک دپین - ناداله دام و ده رگا سیاسیه کان و حکومتیه کانه دا کاربه ده ستیکی

ره سی بیته و له به رپوه بردنی ولات یارمه تیده ر بن وه کۆبو نه خوینه واریک و نارۆشنیبریک ده لپین جیگای ژن له ماله وه یه نه که نیو هه موو کۆمه لگا.

له کۆتاییدا ده ب بگوتریت که پیگه و رۆئی ژنان له ئاستی جهاندا هیشتا له قوئاغیکی بنده ستی و سته نلیکراو

ماوه ته وه، چ له کۆمه لگه ی رۆژئاوایی و سه رمایه داریدا که ژن بووه ته که ره سه ته یه ک و کراوه به کاللا، یان چ

له کۆمه لگه رۆژه لاتیه کان ته یبه ت کۆمه لگه ی ئێران که ژن بووه ته که ره سه ته ی جوانکاری مأل و به ملکی

خاوه ن مأل داده نریت. ههروهه پیشت له ئه وانیش دروست بوون و بوونیا ن هه بووه و توانوبه تی خوی بپارنیت و له نیو کۆمه لگاکانی

نهم سهرده مه ی رۆژه لاتی ناوه رپاست به باشی جیگیر بیت. شتانی زۆر هه یه له کۆمه لگاکانی رۆژه لاتی ناوه رپاست که به هوی نهم بیر و باوه رپانه، وا

ژن له میژووی کۆن و نویدا وه کۆبو کالایه ک به کار هینراوه بۆ خویشگوزهرانی پیاوان و ههروهه وه کۆبو نامرانیکی سیکسی چاویان ئی کراوه و هیچ نرخیکی مرؤفایه تیان بۆ دانه ناوه و زولم و بیژنیه کی زۆر به رامبه ری کراوه. ئیسه ته ره خنه یان

گله یبه ک له کۆمه لگاکانی پیش نهم سهرده مه و پیشت له ئه وانیش نیبه. چوون به هه رحال له و سهرده مه ناوه دا بیرکرده وه ی مرؤفه کان

له ئاستیکی خوار و کورت بووه. به لآم ئیمرو چی؟ ئایا هه ره بلپین بیرکرده وه کان کورتن؟ نا نه گه ره له م

سهرده مه دا بلپین بیرکرده وه و فیکری مرؤفه کان کورتن، نه وا دیاره که هه ره ده مانه وئ نکۆئی ئی بکه یین. چوون له م

سهرده مه بیرکرده وه ی مرؤفه کان له باره ی زۆر شته وه، زۆر کراویه و فیکره کان په ره ی سه ندووه و بووه ته هوی گه شه ی کۆمه لایه تی. به ئی فیکره کان په ره ی سه ندووه و بووته هوی پیشکه وتن. بیژنیه کانیش

به رامبه ره به ژن گۆرانکاری به سه را ها تووه. هه لبه ت نه به و مه عنا که که م بوونه ته وه یان نه ماون، به لکۆبو

شپوازی بیژنیه کان گۆراون. له کۆمه لگا دواکه وتوووه کانه دا زولم و سته م و ههروهه بن حورمه تی

به رامبه ره به ژن وه کۆبو خوی ماوه ته وه. له ولاته پیشکه وتوووه کانیشدا که خوینا ن به رنرگه ره مافی مرؤف داده نین

و ده زانن، هه ره نه ده که ژنان له و کۆمه لگانه له به رپوه بردنی ولات یارمه تیده ری پیاوان و مافی هه لپژاردن

و خو کاندید کردنیا ن هه یه، بۆ نهم هه یچ قسه یه ک نیه که له م بواره دا مافی ژن له به رچاوه ده گرن. به لآم نه وه ی که له باره ی ژنانه وه له و ولاتانه روو

ده دا ت، بیژنی و بن حورمه تیبه که که ده و له مه نده کان ده یکه ن به ژن. بۆ نمونه نه و ژن یان کچانه ی که له

اردلان سلیمانی

شده است که برخی از زنان برای رهایی از این ناعدالتی ها از روی ناچاری اقدام به خودکشی بکنند یا از خانه فراری شوند یا عملی را انجام دهند که به خواست خانواده

یا نزدیکان نباشد که آن هم مورد هجوم تند آنان قرار میگیرند، و این نه تنها افکار و عقاید کهن مانعی در برابر آنان است بلکه خود دولتها و دولتمردان نقش به سزایی در محروم کردن زنان از حقوق های انسانی ... دارند. اگر دولتمردان واقعا خواهان رعایت حقوق بشر باشند، دولت میتواند با استفاده از قدرت خود و استفاده از قوانین بین المللی حقوق بشر، و با این کمک که

نیمی از جامعه زنان هستند، رعایت حقوق زنان و مشارکت آنان در امورات دولتی را به اجرا در آورد. اما متأسفانه به انجام رساندن چنین عملی در این کشورها به خاطر منفعت طلبی دولتمردان توسط خود دولتمردان صلاح دانسته نمیشود. برای مثال در تظاهرات امسال در ایران، زنان خواستار حقوق برابر و آزادی حجاب شدند

و با سرکوب حکومتی نیز مواجه شد چون دولت ایران خود خواهان مشارکت زنان در امورات دولتی نیست و این فکر را با چند دروغ و چند دلیل دینی به خورد جامعه مردان ایران میدهند که زنان ضعیف و ناتوان هستند و بنا به قوانین اسلامی 1400 ساله که رضایت بخش نیست و خود همین امر نیز تا حدودی با انتقادات و پرسشهای خوبی انجام دهند. بدین شیوه آنان را هر ساعت و هر روز در جامعه سرکوب میکنند. در حالی که یکی از راه های توسعه یک جامعه و کشور بستگی به نقش زنان در دولت دارد. در این دنیای پر از جدال، در میان این همه رقابت های گوناگون، یکی از اساسی ترین بنیادهای جامعه مدنی حقوق مساوی برای تمامی انسانهای درون آن جامعه است و حقوق زن یکی از آن حقوقها است که باید به آن توجه کرد و رعایت

زنان به طور طبیعی نیمی از جمعیت هر جامعه را تشکیل میدهند و این یعنی آنان باید بدون هیچ مانعی در امورات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی در جامعه شرکت فعال داشته باشند، اما متأسفانه هنوز میبینیم که سهم زنان در نهادهای دولتی بسیار ناچیز است که این به معنای عدم رعایت عدل و انصاف و حقوق واقعی زنان است و همچنین اشتباه بزرگی است که برخی از کشورهای جهان به ویژه کشورهای جهان سوم سیستم سیاسی خود را بر مبنای این عدم رعایت حقوق بنا نهاده اند. در واقع یک جامعه یا یک کشور بدون توجه به نقش زنان در دولت، نمی تواند توسعه آنچنانی بیابد و با بی توجهی به حقوق انسانی، شخصیت، جایگاه اجتماعی و موجودیت زن را خدشه دار کرده اند.

زنان برای رسیدن به حقوق برابر و انسانی از چند قرن پیش تا به امروز تلاشهای گوناگون و فراوانی را انجام داده اند و با اعتراضات و مبارزات پیشین خود در برخی از کشورهای جهان به برخی از حقوق های سیاسی و اجتماعی دست یافته اند، که رضایت بخش نیست و خود همین امر نیز تا حدودی با انتقادات و پرسشهای بنیادینی مواجه است؛

در اینجا سوالی به ذهن خطور میکند که دادن این حقوق ها به زنان آیا به خاطر خود زنان بوده است؟ زنان در دو قرن اخیر در برخی از کشورها بخصوص در کشورهای صنعتی و پیشرفته مورد توجه دولتها قرار گرفته اند؛ اما به این خاطر تا دولتمردان بتوانند از آنها به نفع خود بهره برداری کنند. دادن حق رای و مشارکت سیاسی و اجتماعی زنان، حقوق هایی هستند که از طرف برخی دولتها به زنان داده شده است و این مسائل هر چند به ظاهر خوب به نظر میرسد اما در واقع زنان هنوز نتوانسته اند خود را از بند سوءاستفاده هایی که از آنان میشود نجات دهند (به کار بردن آن ها در شغل های دولتی با ذهنیت مرد سالارانه) و حتی امروزه چه در کشورهای صنعتی و پیشرفته، چه در کشورهای در حال رشد و چه در کشورهای سنتی و جهان سومی، زنان هنوز یک کالا است که یا در کشورهای صنعتی و سرمایه داری مانند یک عروسک برای خوشگذرانی و یک کالا برای انباشت بیشتر ثروت به کار برده می شوند، یا مانند کشورهای سنتی و جهان سومی، با ذهنیت جنسیت زده، او را در چهار دیواری خانه اسیر و اراده و اختیار او را در دست مردان قرار میدهند و از نعمات آزادی محروم میشوند. این وضعیت در کشورهای سنتی و جهان سومی باعث

در تظاهرات امسال

در ایران، زنان

خواستار حقوق برابر

و آزادی حجاب

شدند و با سرکوب

حکومتی نیز مواجه

شد

شود و همینطور چگونگی برخورد حکومت درباره حقوق سیاسی و اجتماعی و فرهنگی زنان اهمیت زیادی در پیشرفت و پرفت(عقب ماندن) کشور دارد. کشورهای جهان سومی و سنتی محافظتگاه این افکار و عقاید کهن ناسازگار با دنیای امروز است و به نوعی از سیاست های زمامداران امروز این جوامع برای تثبیت بیشتر قدرت تبدیل شده است. در آخر و در کل، زنان هنوز در موارد زیادی در خانواده و اجتماع و یا محیط کار مورد خشونت قرار میگیرند و در واقع درآمد آنان هنوز نسبت به مردان کمتر است و در بسیاری از نقاط جهان از حقوق های سیاسی و اجتماعی حتی به ظاهر هم محرومند که نتیجه سیاستهای دولتی در نقاط گوناگون جهان میباشد.